nota

TER ONDERTEKENING
Aan: MPVO

Onderwijsprestaties en Voortgezet Onderwijs

Van
Persoonsgegeven

Datum
21 februari 2024

Referentie
44161131

Bijlage
1. Kamerbrief aanbieden conceptkerndoelen burgerschap en digitale geletterdheid

Intern OCW afgestemd
OPO, OVO

Kamerbrief aanbieden conceptkerndoelen burgerschap en digitale geletterdheid

Aanleiding

Op 6 maart 2024 neemt u de conceptkerndoelen burgerschap en digitale geletterdheid in ontvangst. Om de Tweede Kamer hiervan op de hoogte te brengen, stellen wij voor om diezelfde dag bijgevoegde Kamerbrief te sturen. Hierin wordt informatie gegeven over het proces van nu tot aan het vastleggen van definitieve kerndoelen burgerschap en digitale geletterdheid.

Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met verzending van de brief door ondertekening.

Kernpunten

- In 2022 zijn vier teams onder leiding van SLO gestart met het ontwikkelen van kerndoelen voor de leergebieden Nederlands, rekenen-wiskunde, burgerschap en digitale geletterdheid.
- Op 28 september 2023 zijn de conceptkerndoelen Nederlands en rekenen-wiskunde door u in ontvangst genomen. Op 6 maart 2024 neemt u de conceptkerndoelen burgerschap en digitale geletterdheid officieel in ontvangst.
- De conceptkerndoelen voldoen aan de criteria die in de werkopdracht zijn meegegeven van OCW aan SLO. Aangezien het nieuwe kerndoelen zijn waarover in het verleden de meningen verschilden, verwachten we dat dit aandacht zal krijgen in de media.
- We stellen de Tweede Kamer graag op de hoogte van de ontwikkelingen het vervolgproces: de kerndoelen zijn nog niet af.
- SLO gaat de komende tijd de scholen in om de conceptkerndoelen te beproeven in de praktijk. Op basis van de bevindingen worden ze indien nodig bijgesteld en verwachten we voorjaar 2025 de definitieve doelen.
- Op dit moment wordt gewerkt aan het wetsvoorstel herziening wettelijke grondslagen kerndoelen, om de nieuwe leergebieden wettelijke grondslag te geven.[1] De verwachting is dat dit voorstel in het eerste kwartaal van 2025 aan de Tweede Kamer ter behandeling wordt gezonden.
- Tijdens de beproeving kan een start worden gemaakt met het traject om de kerndoelen vast te leggen in een AMvB.
- Als de Tweede Kamer met de AMvB akkoord gaat, kunnen de kerndoelen vanaf het schooljaar 2027/2028 in werking treden.

[1] https://www.internetconsultatie.nl/grondslagenkerndoelen/

Toelichting

Conceptkerndoelen burgerschap

- Sinds 2006 hebben scholen de verplichting om burgerschapsonderwijs aan te bieden.
- Vanaf 1 augustus 2021 gelden nieuwe wettelijke eisen voor bevordering van burgerschap in het funderend onderwijs. Deze wettelijke opdracht verduidelijkt de burgerschapsopdracht uit 2006. Sindsdien wordt van scholen gevraagd dat ze hun burgerschapsonderwijs doelgerichter en samenhangender invullen dan dat dat eerder het geval was.
- Daarbij werd aangekondigd dat er kerndoelen burgerschap zouden komen om aan specifieke inhoud van het burgerschapsonderwijs uitwerking te geven.[2]
- Zowel de Onderwijsraad als de Afdeling advisering van de Raad van State hebben geadviseerd om zulke kerndoelen op te stellen.[3]
- Uit onderzoek van ICCS blijkt dat onze leerlingen internationaal gezien op het gebied van het burgerschapsonderwijs achterblijven. Het gemiddelde kennisniveau van belangrijke aspecten voor het burgerschap, zoals de inrichting van de samenleving en democratische waarden is in vergelijking met andere landen laag. Deze kennis is belangrijk voor jongeren, bijvoorbeeld bij het uitoefenen van hun stemrecht en om zich te kunnen mengen in politieke discussies.[4]

Conceptkerndoelen digitale geletterdheid

- Leerlingen besteden veel tijd aan digitale media en technologie, maar zijn zich vaak niet bewust van de werking van de technologie en de volle breedte van de mogelijkheden, de beperkingen en de risico's ervan.[5]
- Het is goed dat leerlingen digitaal geletterd worden, waarbij ze kennis, vaardigheden en houding ontwikkelen met betrekking tot alle aspecten van digitale geletterdheid, en zich bewust worden van de impact van digitale technologie en de rol die zij daarin spelen.
- Met de ontwikkeling van eigen kerndoelen wordt digitale geletterdheid voor het eerst als leergebied meegenomen in het landelijk curriculum voor het po en de onderbouw vo. Dit geeft scholen de duidelijkheid om goede keuzes te kunnen maken.

Weging conceptkerndoelen burgerschap en digitale geletterdheid

- De conceptkerndoelen passen goed bij de burgerschapsopdracht. In de burgerschapsopdracht wordt gesproken over kennis, competenties en houdingen en die zijn ook herkenbaar in de conceptkerndoelen.
- De conceptkerndoelen digitale geletterdheid bevatten nieuwe kennis en vaardigheden, zoals programmeren. We moeten uitzoeken wat dit vraagt aan bijscholing van leraren.
- Met deze conceptkerndoelen kunnen twee moties deels worden afgedaan: de

motie Van den Hul[6] over racisme en discriminatie en de motie Van Strien over het belang van mediawijsheid.[7] Eerstgenoemde motie wordt naar verwachting ook geadresseerd in de conceptkerndoelen binnen het leergebied mens en maatschappij die nog worden opgeleverd.

Financiële en juridische overwegingen

- Er zijn geen financiële consequenties, omdat geen nieuw beleid wordt aangekondigd in de brief.
- Tevens zijn er geen directe juridische consequenties, omdat de brief enkel de afronding van de ontwikkeling van de conceptkerndoelen markeert.
- De conceptkerndoelen hangen samen met het wetsvoorstel herziening wettelijke grondslagen kerndoelen[8] en AMvB's waarin de definitieve kerndoelen worden vastgelegd. Voor deze AMvB's geldt een nahangprocedure.

Communicatie

SLO besteedt via haar sociale kanalen aandacht aan de aanbieding van de conceptkerndoelen. We stellen voor dat OCW de communicatie beperkt houdt gezien de status van deze nieuwe kerndoelen: in concept.

---

[6] Kamerstukken II, 2019/2020, 31293, nr. 533

[7] Kamerstukken II, 2022/2023, 31777, nr. 36

[8] https://www.internetconsultatie.nl/grondslagenkerndoelen/